

Πνευματικὴ Οἰκοδομὴ

■ Κυριακὴ πρὸ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ

Εὐλαβικὲς πράξεις μὲ τὸν Σταυρὸ *

Ἀπὸ τὰ παλιὰ χρόνια:

Οἱ γυναῖκες, προτοῦ βάλουν στὸ φοῦρνο νὰ ψήσουν τὸ ψωμί, τὸ σφράγιζαν μὲ τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ.

- **Οἱ νοικοκυραῖοι** χάραζαν στὴν ὄψη τοῦ σπιτιοῦ τους τὸν σταυρό.
- **Οἱ τεχνῖτες** στόλιζαν μὲ σταυρὸ κοσμήματα καὶ σκεύη.
- **Οἱ στρατιῶτες**, προτοῦ φύγουν γιὰ τὴ μάχη, ἔκαναν τὸ σταυρὸ τους.

Διὰ μέσου τῶν αἰώνων μέχρι σήμερα:

Μὲ σταυρολούλουδα στὸ θυμιατήρι σταυρώνονται ὅταν εἶναι ἄρρωστοι καὶ βρίσκουν τὴν υἰεία τους.

- **Σταυρώνουν** τὴ λεκάνη ποὺ θὰ ζυμώσουν τὸ πρόσφορο.
- **Μὲ βασιλικὸ** τοῦ Σταυροῦ πλαΐι στὸ φύραμα, ὑψώνεται ἐκεῖνο χωρὶς μαγιά, ἂν τὸ κάνουν μὲ πίστη.
- **Οἱ μπτέρες** σταυρώνουν τὰ παιδιά τους:
 - πρὶν ἀπὸ τὸ ντύσιμο,
 - πρὶν ἀπ' τὸν ὕπνο - τὸ μαξιλάρι τους,
 - πρὶν ἀπ' τὸ φαγητό,
 - πρὶν νὰ πιοῦν νερὸ (κινοῦν σταυροειδῶς τὸ ποτήρι στὸν ἀέρα),
 - ὅταν χτυποῦν,
 - ὅταν χασμουριοῦνται,
 - ὅταν κλαῖνε τὴν νύχτα,
 - ὅταν τὰ ἐπαινοῦν.
- **Οἱ οἰκοδόμοι** βάζουν μεγάλο ξύλινο σταυρὸ στὴν στέγη τοῦ οἰκοδομήματος.

● **Α**θλητὲς κάνουν τὸν σταυρό τους πρὶν ἀπ' τὸν ἀγῶνα καὶ μετὰ τὴν νίκη.

● **Σ**ὲ κάθε ἔκτακτο καὶ δύσκολο συμβάν κάνουμε τὸ σταυρό μας: ἀστραπὲς καὶ βροντὲς, σεισμοί, πυροβολισμοὶ κ.λπ.

● **Τ**ὸν Σταυρὸ ρίχνουν στὴν θάλασσα τῶν Θεοφανίων, στὶς λίμνες, στοὺς ποταμοὺς καὶ στὶς δεξαμενὲς γιὰ νὰ ἀγιαστοῦν τὰ νερά.

● **Τ**ὸ Σταυρὸ βάζουν γιὰ φύλακα στὰ πλοῖα, τὰ αὐτοκίνητα, τὰ τραῖνα, τὰ ἀεροπλάνα.

● **Ο**ἱ ποιμένες κάθε ἄνοιξη κάνουν Ἀγιασμό καὶ ραντίζουν μ' αὐτὸν τὰ κοπάδια τους, εὐχαριστώντας τὸν Θεὸ πού τὰ φύλαξε ἀπὸ τοὺς κινδύνους τοῦ χειμῶνα καὶ παρακαλώντας Τον νὰ τὰ εὐλογήσει·

- στὶς πόρτες τῶν μαντριῶν τους βάζουν ξύλινους σταυρούς,

- στὰ ἄρρωστα ζῶα τους δίνουν Ἀγιασμό,

- πρὶν ἀρχίσουν τὸ ἄρμεγμα, κάνουν μὲ τὴν παλάμη τους τρεῖς φορές τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ στὸ καρδάρι, καὶ τρεῖς φορές στὸ τέλος, καὶ τρεῖς φορές κάνουν οἱ ἴδιοι τὸν σταυρό τους, εὐχαριστώντας τὸν Θεὸ γιὰ τὸ πολῦτιμο τοῦτο δῶρο Του.

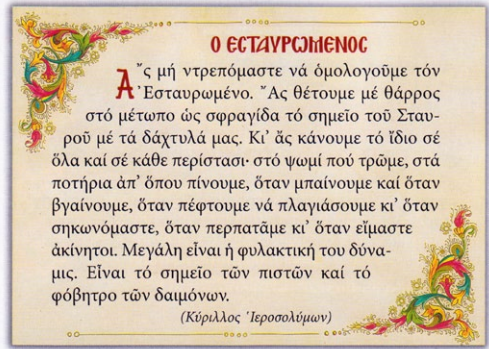
● **Ο**ἱ Μοναχοὶ σὲ κάθε πράξη τους τὸν σταυρό τους κάνουν, καὶ κάθε κόμπος τοῦ κομποσχοινοῦ τους εἶναι ἑννέα σταυροί.

● **Ο**ἱ Κληρικοὶ μὲ τὸν Σταυρὸ σφραγίζουν κάθε ἐνέργειά τους στὸν Ναό.

● **Σ**τὴν ἀνομβρία ὁ Ἰερέας παίρνει τὸν Σταυρὸ καὶ πηγαίνει μὲ τὸν λαὸ στὰ χωράφια καὶ κάνουν Λιτανεῖα, ἔχοντας μαζὶ τους καὶ τὶς ὀμπρέλες τους, γιὰτὶ συνήθως μετὰ τὴν Λιτανεῖα βρέχει. **Ἔ**τσι γινόταν παλαιότερα.

● **Ο**ἱ Μακεδονομάχοι ἔναν μεγάλο λευκὸ σταυρὸ εἶχαν στὰ πληκιά τους.

● **Π**ολλοὶ βγαίνοντας ἀπὸ τὸ σπίτι, κάνουν τὸν σταυρό τους γιὰ νὰ ναι φύλακάς τους ἐκεῖ πού θὰ πᾶνε, καὶ γυρνώντας τὸν κάνουν γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν.

(*) Περιοδ. «Οἰκοδομὴ καὶ Παραμυθία», τεῦχος 1 / Σεπτέμβριος - Νοέμβριος 2012, σελ. 4. ● Ἐπιμέλ. ἡμετ.